

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11427/2017-ERU

V Praze dne 1. listopadu 2017

Č. j. 11427-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-11427/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona**, kterého se z **nedbalosti** dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 1. listopadu 2016 ve [REDAKCE], v ochranném pásmu plynárenského zařízení, prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Kubota) zemní práce spočívající v hloubení výkopu pro uložení kanalizační přípojky, při kterých došlo k poškození středtlaké ocelové plynovodní přípojky DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

II. Dle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34117.

Odůvodnění

Dne 29. května 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 19. července 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06008-7/2017-ERU. Vůči

kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06008/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 31. října 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce spočívající v hloubení výkopu pro kanalizační přípojku prováděl účastník řízení jako bezplatnou výpomoc pro pana [REDAKCE] z důvodu napojení domovní kanalizace na kanalizační řad budovaný městem Vsetín.

Účastník řízení ani pan [REDAKCE] nepožádali před zahájením zemních prací provozovatele distribuční soustavy o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení ani o vytyčení průběhu trasy plynárenského zařízení v terénu.

Z podkladů shromážděných během kontroly vyplývá, že dne 1. listopadu 2016 došlo ve [REDAKCE] k poškození plynárenského zařízení. K okolnostem vzniku poškození plynárenského zařízení účastník řízení uvedl, že plynárenské zařízení bylo poškozeno při zahájení zemních prací prováděných za účelem zhotovení výkopu pro uložení kanalizační přípojky. Výkop měl mít hloubku cca 60 - 70 cm a délku asi pět metrů. Výkop zhotovoval účastník řízení společně s panem [REDAKCE]. Při odkrývání zámkové dlažby nacházející se na povrchu pozemku, kde měl být výkop proveden, narazili účastník řízení a pan [REDAKCE] na velký kámen, který se účastník řízení pokusil odstranit páčením. Při této činnosti bylo plynárenské zařízení poškozeno.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v [REDAKCE] ze dne 1. listopadu 2016 byla v důsledku vzniklého poškození přerušena dodávka zemního plynu čtyřem konečným zákazníkům po dobu šesti hodin. Dle protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení došlo k úniku 75 m³ plynu. Únik trval 34 minut.

Účastník řízení během prováděné kontroly ve svém společném vyjádření s panem [REDAKCE] nazvaném „Doplnění podkladů k události ze dne 1. 11. 2016, číslo jednací: 06008-1/2017-ERU“, které bylo Úřadu doručeno dne 19. června 2017, uvedl, že vlastní existence plynárenského zařízení a průběh jeho trasy na pozemku, kde měly výkopové práce probíhat, mu byly známy. Účastník řízení však neznal přesné hloubkové uložení plynárenského zařízení.

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení účastník řízení uhradil provozovateli distribuční soustavy dne 24. ledna 2017.

Dne 1. července 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky. S ohledem na znění přechodných ustanovení toho zákona uvedených v ust. § 112 dospěl správní orgán k závěru, že odpovědnost účastníka řízení je nezbytné posuzovat a případnou sankci ukládat

podle zákonů účinných v době, kdy k jednání účastníka řízení došlo. Správní orgán proto posuzoval jednání účastníka řízení podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném do 30. května 2017 (dále jen „zákon o přestupcích“) a podle energetického zákona. Při posuzování zániku odpovědnosti účastníka řízení a z hlediska procesního pak postupoval správní orgán podle zákona o odpovědnosti za přestupky.

Ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Dle ust. § 4 odst. 1 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení nejednal úmyslně. Jeho úmyslem zajisté nebylo poškození plynárenského zařízení, ale zhotovení výkopu pro napojení kanalizační přípojky do kanalizačního řadu.

Z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že si byl vědom, že se na pozemku, na němž hodlá provádět prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Kubota) výkop o hloubce cca 60 - 70 cm a délce si pět metrů, nachází plynárenské zařízení a byl mu znám průběh jeho trasy na pozemku. Účastníkovi řízení však nebylo známo, jak hluboko pod povrchem pozemku je plynárenské zařízení uloženo.

Účastník řízení přesto zahájil zemní práce prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Kubota), aniž se například ručně kopanou sondou ujistil, v jaké hloubce je plynárenské uloženo a zda nemůže být při této činnosti zasaženo. Účastníkovi řízení přitom muselo být zřejmé, že vzhledem k charakteru činnosti, kterou hodlá provádět, nelze vyloučit, že dojde k poškození tohoto zařízení. Plynárenské zařízení přitom může být poškozeno nejen při přímém kontaktu se lžící bagru, ale i nepřímo například tlakem na podloží v místě, kde se plynárenské zařízení nachází, způsobeným lžící při pracovní činnosti stroje.

Ačkoliv účastníkovi řízení přesná hloubka uložení plynárenského zařízení v pozemku nebyla známa, spoléhal na to, že při jeho činnosti k poškození plynárenského zařízení nedojde, a to dokonce i za situace, kdy v místě uložení plynárenského zařízení použil zemní stroj (bagr zn. Kubota) k páčení velkého kamene. Je přitom nepochybné, že při takové činnosti je riziko působení nepřiměřeného tlaku na plynárenské zařízení, a tedy jeho poškození ještě podstatně větší, než například při pouhém odstraňování povrchových vrstev zeminy strojním způsobem. Jednání účastníka řízení tak nese znaky vědomé nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) zákona energetického zákona se dopustí fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo v ust. § 68 odst. 3 nebo odst. 5 energetického zákona.

V rámci řízení o přestupku se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Znakem skutkové podstaty přestupku je v projednávaném případě poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze obvykle pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

V daném případě není na základě vyjádření samotného účastníka řízení a ze získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo dne 1. listopadu 2016 ve Vsetíně, část [REDAKCE], prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Z podkladů ve spise nebylo zjištěno, že by účastník řízení věděl, že svou činnost provádí přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán však v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení i jeho trasa byla účastníkovi řízení známa. Účastník řízení však neodůvodněně spoléhal na to, že svou činností do ochranného pásma plynárenského zařízení nezasáhne, resp. že plynárenské zařízení při své činnosti nepoškodí.

V rámci řízení však bylo zjištěno, že účastník řízení při své činnosti plynárenské zařízení poškodil a do ochranného pásma plynárenského zařízení tak nepochybně zasáhl. K poškození plynárenského zařízení navíc došlo za situace, kdy účastník řízení prováděl výkopové práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje (bagr zn. Kubota).

Je tedy zřejmé, že účastník řízení při své činnosti nepostupoval s náležitou obezřetností a opatrností, aby k poškození plynárenského zařízení nemohlo dojít.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007 - 135, nebo ze dne 14. prosince 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45) i ust. § 2 odst. 1 zákona o přestupcích.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Aktivním jednáním účastník řízení došlo k poškození plynárenského zařízení, přerušení dodávky plynu a k úniku nezanedbatelného množství plynu do ovzduší.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.

Za přestupek podle ust. § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona lze uložit podle ust. § 90 odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 100 000 Kč.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným v řízení. V souladu s ust. § 12 odst. 1 zákona o přestupcích přihlédl k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele.

V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení sice sám nepožádal před zahájením zemních prací provozovatele distribuční soustavy o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ale vlastní existence plynárenského zařízení mu byla známa. Proto v tomto případě skutečnost, že účastník řízení nepožádal před zahájením zemních prací provozovatele distribuční soustavy o souhlas s prováděním prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, správní orgán nepovažuje za přitěžující okolnost.

Jednáním účastníka řízení byla poškozena plynovodní přípojka, tedy zařízení menšího energetického významu a v souvislosti s jednáním účastníka řízení došlo k úniku 75 m³ plynu do ovzduší a zároveň byla přerušena jeho dodávka čtyřem konečným zákazníkům. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenských zařízení lze konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu) přestupku byly v tomto konkrétním případě méně významné a závažnost spáchaného přestupku lze z tohoto pohledu proto hodnotit jako nižší.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také bezprostřední a aktivní snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a tedy minimalizaci následků způsobeného poškození jakož i úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán konstatuje, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu a porušil tak právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce. Vzhledem k tomu, že účastníkovi řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení a nelze uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení